

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15 и 154/15), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О
ЗА МЕДИЦИНСКОТО ЗГРИЖУВАЊЕ ПРИ ОДЛОЖУВАЊЕ НА
МЕНСТРУАЛНИОТ ЦИКЛУС

Член 1

Со ова упатство се утврдува медицинското згрижување при одложување на менструалниот циклус.

Член 2

Начинот на згрижување при одложување на менструалниот циклус е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на медицинското згрижување при одложување на менструалниот циклус по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на згрижувањето, при што истото од страна на докторот соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 17-9798/1
25 септември 2015 година
Скопје

МИНИСТЕР
Никола Тодоров

ОДЛОЖУВАЊЕ НА МЕНСТРУАЛНИОТ ЦИКЛУС

МБД Упатства

Последен пат е ажурирано на: 21.3.2013 © Duodecim Medical Publications Ltd

Важно

- Одложувањето на менструацијата е можно со употреба на прогестерон.
- Се преферира одложување на времето на менструација пред патување или друг важен настан, но не за време на менструацијата (на овој начин се избегува употребата на лекаства во текот на патување).
- Жените кои се на комбинирани контрацептивни лекови го користат ова за одложување на менструацијата.

Жени кои не користат орални контрацептиви

- Безбедноста на прогестеронот во текот на рана бременост е непозната. Бременост, затоа е контраиндикација. Контрацепција (интраутерина влошка, кондом, апстиненција) мора да се користи во текот на третманот.

Продукти

- Норетистерон
  - 5 mg два пати дневно (три пати дневно, доколку се појави крвање) максимум 14 дена. Со третманот се започнува најмалку три дена пред очекуваното започнување на менструација. Крвање почнува 2–3 дена по прекинување на третманот.
- Линестренол
  - 10 mg дневно (обично е доволна доза).
  - Се користи исто така кога се посакува подолг период на аменореа (повеќе од 14 дена).
  - Две таблети навечер. Со третманот се започнува 4–5 дена пред очекуваното започнување на менструацијата. Со третманот се продолжува, сè додека се има потреба од аменореа. Доколку се појави пробивно крвање, дозата може да се зголеми на 15 mg на ден за 3-5 дена.

Жени кои користат орални контрацептиви

- **Оние кои користат монофазни комбинирани орални контрацептиви** можат да продолжат со земање на таблетите од следната лента, со испуштање на вообичаениот период на пауза.
  - Можно е да се продолжи со земање на таблетите без пауза, сè додека аменореата е потребна, на пример, може да се земат цели две ленти една по друга, по што се прави пауза од 7 дена (период без таблети). Важно! Во поновите препарати периодот без таблети е заменет со плацебо таблети: тие

треба да не се замаат и да се започне со нова лента, со цел да се одложи менструацијата.

- Крвавењето започнува 2–4 дена по последната таблета. По пауза од 7 дена, препаратот може да се користи како и обично.
- **Оние кои користат секвенционирани, бифазни или трифазни комбинирани орални контрацептиви** можат да продолжат да ги земаат таблетите како што е опишано погоре, но само последните 10 таблети од новата лента се користат, бидејќи тие содржат повеќе прогестерон. Ова ќе го спречи почетокот на менструацијата.
- Нивото на прогестерон во оралните само прогестеронски контрацептивни мини таблети е премногу мало за да може да ја одложи менструацијата, затоа жените кои ги користат треба да земаат норетистерон, како што е опишано погоре. Сепак, тие исто така, треба да продолжат со земање на дневните дози на прогестерон, како и обично.
  - Оние кои користат орални чисто прогестеронски контрацептиви, можат да ги заменат со комбинирани орални контрацептиви во текот на нивното патување, доколку не постојат контраиндикации за употреба на естроген.

Автор: Anneli Kivijärvi

ИБ на прилогот: ebm00539 (025.012)

© Duodecim Medical Publications Ltd

1. МБД Упатства, 21.3.2013, Essential evidence plus, http://www.essentialevidenceplus.com/content/ebmg_ebm/539
2. Упатството треба да се ажурира еднаш на 4 години.
3. Предвидено е следно ажурирање до 2017 година.